

Verksamhetsberättelse

-

Hammarö församling

2022

svenskakyrkan.se/hammaro, tfn 054-51 24 00

Fastställd i kyrkofullmäktige: DATUM

Svenska kyrkan
HAMMARÖ FÖRSAMLING

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grundläggande uppgiften.....	4
2.1 Kyrkans uppgift	4
2.2 Gudstjänst och kyrkliga handlingar.....	4
2.2.1 Gudstjänst.....	4
2.2.2 Finska gudstjänster	5
2.2.3 Kyrkliga handlingar.....	5
2.3 Undervisning.....	5
2.3.1 Skola – kyrka.....	6
2.3.2 Barnverksamhet.....	6
2.3.3 Familjecentralen.....	7
2.3.4 Ungdomsgrupp – Svenska Kyrkans Unga.....	8
2.3.5 Konfirmation.....	8
2.3.6 Unga ledare	8
2.3.7 Kyrkomusik.....	8
2.4 Diakonal verksamhet	9
2.4.1 Frivilliggruppen.....	10
2.4.2 Besöksgrupp	10
2.4.4 Frukost och lunch.....	10
2.4.5 Trivselträffen.....	10
2.4.7 Sorgegrupp	11
2.4.8 Julklappen 2022	11
2.4.9 Jultrivsel i Skoghalls kyrka	11
2.4.10 Nätverk.....	11
2.5 Mission	11
2.6 Ekumeniskt arbete	12
3 Övrig kyrklig verksamhet.....	12
3.1 Pilgrimsvandring.....	12
3.2 Sommarcafé på Hammars gård	12
3.3 Pilgrimskapellet.....	13
3.4 Öppen kyrka.....	13
3.5 Miljöarbete.....	13
3.6 Kyrka för Fairtrade	13
3.7 Studiecirklar	13
4 Krisberedskap - POSOM.....	14
5 Styrning och ledning.....	14
5.1 Styrningsfunktion – förtroendeorganisation	14
5.2 Ledningsfunktion	14
6 Stödjande verksamhet	14
6.1 Församlingsexpedition och kansli.....	15
6.2 Information.....	15
6.3 Vaktmästeri	15
6.3.1 Församlingsverksamhetens fastigheter.....	15
7 Begravningsverksamhet.....	16
7.1 Kyrkogård med förvaltning och fastigheter	16
8 Slutord	17

1 Inledning

Äntligen släppte pandemirestriktionerna och vi fick börja träffas ordentligt igen! Så himmelskt det kändes att få mötas i verkliga livet, utan att behöva hålla flera meters avstånd. Vårens verksamheter tog fart under februari. Den 14/2, på alla hjärtans dag, hölls en kärlekskonsert i Skoghalls kyrka och många kunde komma och lyssna och fika. Det kändes nästan överkligt efter så lång tid utan både konserter och fysisk gemenskap.

Hammarö församlings nya kanslibygnad stod så gott som färdig innan julen 2021 och inflyttning skedde från februari 2022. I maj hölls en officiell invigning med öppet hus och bandklippning av kyrkorådets ordförande. Det bjöds tårta och kaffe.

I maj, till pingst, kunde församlingshemmet Arken få fira 30 år (ett år för sent). Det blev fest för främst yngre barn med föräldrar på pingstafton. Under hösten kunde vi återigen bjuda in till födelsedagskalas för äldre (80-år och äldre). Det bjöds gofika och underhållning i Arken vid ett par tillfällen.

Den 2 juni fick Hammarö församling besök av biskop Sören Dalevi med medarbetare från Karlstads stiftskansli. Det var visitation. Det blev en fantastiskt fin förmiddag med morgonmätta och föredrag med biskopen i Skoghalls kyrka för personal och förtroendevalda. Därefter inbjöds personal från skolhälsovården till lunch på Hammars gård tillsammans med biskopen m fl. Det blev intressanta och viktiga samtal under denna lunch. Under eftermiddagen besökte biskopen en 4:e klass på Hammarlundens skola och eleverna fick ställa alla frågor de ville till biskopen. Dagen avslutades med studiebesök och samtal på Familjecentralen.

Familjecentralen har också varit i fokus under året som gått. Hammarö församling har blivit omskrivna i tidskriften *Korsväg* just för sitt deltagande i en Familjecentral. Detta är ovanligt och något vi är väldigt stolta över. Ett samarbete utöver det vanliga; Region, kommun och kyrka i en stor lokal med olika verksamheter, några gemensamma.

Efter pandemiåren drabbades världen av nya utmaningar. Ett land inte långt borta blev invaderat. Rysslands krig i Ukraina påverkade världen och Sverige. Rädsla, sorg och sinande framtidstro drabbade många. Höga elpriser och inflation ledde till att fler personer behövde hjälp med mat och fler personer sökte samtalsstöd.

I psalm 591, med text av B. Wren och A. Frostensson, sjunger vi:

Det kan vi göra för rätt och för fred: vi kan be. Och svara på vad andra ropar om och ber, gå samman steg för steg, och något sker, för Jesus finns bland oss idag, Jesus finns bland oss idag.

Det kan vi göra för rätt och för fred: stå emot. Allt ont som trampar ner och sprider skräck och hot. Vi känner maktlöshet. Gud kraft oss ger och Jesus finns bland oss idag, Jesus finns bland oss idag.

Regina Piscator

Kyrkoherde

2 Grundläggande uppgiften

2.1 Kyrkans uppgift

Enligt 2 kapitlet 1§ i Kyrkoordningen är församlingen det lokala pastorala området. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Församlingen ansvarar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Det finns särskilda bestämmelser om skyldigheten att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningsgudstjänst. Föreskrifter om församlingens ansvar för begravningsverksamheten finns i begravningslagen (1990:1144).

Utifrån kyrkans uppgift formas verksamheten efter de behov och styrkor som finns i församlingen. Öppenhet och dialog med människor med Jesus som förebild är grunden. Mötet, var man än befinner sig i livet, är det som Svenska kyrkan vill ta vara på.

2.2 Gudstjänst och kyrkliga handlingar

2.2.1 Gudstjänst

Gudstjänsten är församlingens nav, kyrkolivets centrum, där människor i olika åldrar med olika livssituation kan hämta kraft och få möjlighet till personlig fördjupning. Gudstjänsten ska ingjuta hopp. Tradition förmedlas samtidigt som även förnyelse, utifrån samtid och kontext, äger rum i gudstjänstens musik och ord. Även kyrkorummets utsmyckningar berättar om evangeliet. Alla som firar gudstjänst sänds ut i vardagen för att med sina liv och handlingar föra ut kärleksbudskapet till andra.

I Svenska kyrkan firas en huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag. I Hammarö församling firas under terminstid - de flesta söndagar - ytterligare en gudstjänst i Skoghalls kyrka.

Under tidig vår togs de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd bort. Det innebar att det inte längre fanns deltagarbegränsningar, att vaccinationsbevis behövde inte uppvisas och att kravet på avstånd mellan sällskap försvann. Nu var det tillåtet att samlas i större skaror för att fira gudstjänst. En viss försiktighet kvarstod dock hos människor under första delen av 2022.

Det totala antalet gudstjänstdeltagare under 2022 var 16720. De 16720 deltog i olika gudstjänster på söndagar och övriga helgdagar samt i dop-, vigsel- och begravningsgudstjänster. Av de 16720 så var 10248 deltagare i kyrkliga handlingar. Det innebär att i Hammarö församling kommer många av gudstjänstbesökarna till just dop-, vigsel- och begravningsksammanhang. De 6472 övriga gudstjänstdeltagarna kom främst till gudstjänster på söndagar och andra kyrkliga helgdagar. Av dessa 6472 gudstjänstdeltagare så tog 757 emot nattvarden (kommunikanter/nattvardsgäster) då mässa firades.

Huvudgudstjänster firades huvudsakligen i Hammarö kyrka söndag kl 11. Exempel på huvudgudstjänst är högmässa eller en gudstjänst utan nattvard. I Skoghall firades en gudstjänst eller mässa lite senare på söndagen; kl 18 under våren och kl 15 under hösten. Exempel på gudstjänster som firades i Skoghall är musikgudstjänst. Vid Kristi Himmelsfärd och midsommar firades friluftsgudstjänst och vid tre tillfällen firades ekumenisk gudstjänst tillsammans med Equmenia/Lövnäskyrkan. Gudstjänster med medverkan av barn firades också; exempelvis babyrytmiken och barnkören medverkade på flera gudstjänster. På alla helgons dag firades en minnesgudstjänst i Hammarö kyrka. Under denna dag bjöds det på kaffe utanför kyrkan och på kyrkogårdarna samt musik inne i kyrkan. I adventstid och under julen firades gudstjänster där många samlades, ungefär som innan pandemin.

Från januari 2022 till januari 2023 fick Hammarö församling förtroendet att ha en pastorsadjunkt i verksamheten. En pastorsadjunkt är en nyutbildad och nyvigd präst som gör sitt första tjänsteår (utbildningsår) i en av stiftet tilldelad församling. Pastorsadjunkten är anställd av stiftet under detta första tjänstgöringsår.

2.2.2 Finska gudstjänster

Under 2022 firades gudstjänster på finska vid flera tillfällen. Gudstjänsterna firades i Skoghalls kyrka och i Hammarö kyrka. Finsktalande präst har rest till Hammarö och hållit gudstjänsterna (stiftsmedel). Församlingens kyrkomusiker och vaktmästare har tjänstgjort i de finskspråkiga gudstjänsterna.

2.2.3 Kyrkliga handlingar

I Hammarö församling, specifikt i Hammarö medeltida kyrka, äger många kyrkliga handlingar rum. Ett vanligt år är det dop och begravningar varje vecka, och under vår- och sommarhalvåret också flera konfirmationer och vigslar. Under 2022 deltog 10248 människor i en kyrklig handling i Hammarö församling (som gudstjänstdeltagare eller som dopkandidat, fadder eller liknande).

Under början av 2022 märktes fortsatt en försiktighet när det gällde att boka dop samt delta i dopgudstjänst. Innan pandemin bokades ofta två barnfamiljer in på samma doptid under lördagarna p g a hög efterfrågan på doptider. Efter pandemin har önskemålet från de flesta familjer varit att ha ett enskilt dop. Vissa dop har bokats om flera gånger då det varit svårt att samlats.

Under 2022 ägde 107 dop rum i Hammarö församling. Av de döpta hörde 28 till annan församling.

30 par vigdes i Hammarö under 2022. Vigslarna hölls mestadels i Hammarö kyrka. Av de vigda paren var hälften tillhöriga annan församling. 9 par, församlingsbor, vigdes i annan församling.

På grund av pandemin fick mycket ställas om i konfirmandverksamheten under 2020-2021. Läger ställdes in. Träffar fick ibland ske digitalt. Under 2022 kvardröjde en försiktighet hos både unga och äldre. Färre 14-åringar anmälde sig till konfirmandverksamheten detta år. 31 ungdomar konfirmerades i Hammarö under 2022. Utöver dessa konfirmerades 8 Hammaröungdomar i annan församling. Totalt utgjorde dessa 39 konfirmerade 24% av de kyrkotillhöriga ungdomarna, i aktuell ålder, på Hammarö.

Till begravningsgudstjänster fortsatte många att samla enbart de allra närmaste. Alla gudstjänster och kyrkliga handlingar som sker i kyrkorummen är offentliga men om man inte annonserar eller bjuder in till begravning så kommer inte så många. Också begravning med urna fortsatte att vara vanligt förekommande året efter pandemin. Under 2022 hölls totalt 151 begravningsgudstjänster i Hammarö församling. De allra flesta skedde i Hammarö kyrka.

Urnnedsättningar, en tid efter begravningsgudstjänst, skedde också regelbundet med personal närvarande.

2.3 Undervisning

Till kyrklig undervisning räknas pedagogiska verksamheter som riktas till olika åldrar: barn, ungdomar och vuxna. Församlingens konfirmandverksamhet återfinns här liksom barngrupper och ungdomsgrupp samt vuxenverksamhet i form av körer, studiecirkel och samtalsgrupper.

Barnen har en självklar och viktig plats i kyrkan. Hammarö församling vill vara en naturlig del av barnens och ungdomarnas liv. Genom barnverksamheter och konfirmand/ungdomsgrupper vill församlingen ge en introduktion till en kristen gemenskap. Församlingen vill också vara en resurs för förskola och skola samt erbjuda en mötesplats för de vuxna som är föräldralediga. Ett mål i den

pedagogiska verksamheten är att så många barn och ungdomar som möjligt ska få tillfälle att besöka någon av kyrkorna under skoltid eller fritid.

2.3.1 Skola – kyrka

Skolkyrkoarbetet har bestått i en rad olika delar. Förskolor och skolor har besökt församlingens kyrkor i olika sammanhang. Dels har man haft intresse av kyrkan som historisk byggnad, dels har man firat en traditionell högtid i kyrkan. Skolbarnen har deltagit i adventssamlingar (3 enheter), luciafirande (Hammarlundens högstadium för elever respektive föräldrar) och skolavslutningar inför jullov (högstadiet, digitalt) respektive sommaravslutning inför sommarlov; 2 lågstadienheter och en klass 5 samt Hammarlundens högstadium (digitalt).

Varje skola och förskola inom Hammarö kommun har tillgång till en präst vid behov i sk stödgruppsarbete samt för besök i skolorna/förskolorna. Arbetet består i att dels dela med sig av kunskaper och erfarenheter i mötet med barn i kris, men även att aktivt gå in och arbeta när en kris uppstår. Exempel på kriser i skolmiljö är dödsfall (elever och/eller skolpersonal).

2.3.2 Barnverksamhet

Barnverksamheten i Hammarö församling har under de senaste 30 åren främst varit förlagd till församlingshemmet Arken med veckovisa grupper som sträcker sig över terminerna. Under början av 2022 präglades fortfarande samhället av pandemin och gruppverksamheten startade först i slutet av februari. I slutet av året skrevs anställningsavtal med en ny pedagog i barn- och familjeverksamheten, som kommer att börjar i januari 2023.

Öppen förskola (måndagar och en del fredagar) för barn i förskoleåldern 0-5 år med begränsat antal deltagare (30 personer). Verksamheten har erbjudit samvaro, fika och lekmaterial. *Kyrkis* (barn 7–9 år) en tisdagseftermiddag i veckan. Barnen har pysslat, skapat, spelat spel mm tillsammans med pedagoger. Varje träff har avslutats med en andakt och fruktstund. Under året har denna verksamhet besökt kyrkorna vid två tillfällen. Under våren 2022 hade gruppen 15 deltagare och 15 träffar. Under hösten var deltagarna 21 stycken och det hölls 13 träffar.

After School (barn 10–13 år) har bytt träffdag från fredagar till måndagar. Träffarna har innehållit olika aktiviteter som pyssel, lek, pingis, air hockey och andra spel. Det har bjudits mellanmål och mys. Under sportlovet erbjöds utomhusaktiviteter med korvgrillning under en dag. Vid ett tillfälle under hösten besökte gruppen Skoghalls kyrka. Under våren 2022 hade gruppen 11 deltagare och det hölls 12 träffar. Under hösten hade gruppen 17 deltagare och det hölls 13 träffar.

Rytmikgrupperna har varit *babyrytmik 1* - för barn 0-6 månader med förälder - och *babyrytmik 2* - fortsättningsgrupp för lite äldre bebisar (6-12 månader) med förälder. Fyra grupper per termin har varit igång; tre på Arken och en på Familjecentralen.

Under två veckor i juni/juli anordnades *sommarkyrka*. Under de två veckorna erbjöds öppen förskola, *Arken i Parken*, i Skoghallsparken med möjlighet även för vuxna att komma och få en fika.

Sista veckan på sommarlovet erbjöd barnverksamheten ett *dagkollo*, 4 dagar, för mellanstadiebarn. I dagkollot deltog 16 barn. Dagkollot gjorde utflykter, badade och gjorde aktiviteter vid församlingshemmet Arken.

Övrig verksamhet barn och familj

Under stilla veckan skulle barnverksamheten ha bjudit in till påskspel för 6-åringar i Skoghalls kyrka. På grund av pandemin och senarelagd verksamhetsstart var inte påskspel möjligt detta år.

Under 2022 genomfördes *En salig röra* (Messy Church) vid ett tillfälle, i oktober. Temat var ”Den gyllene regeln” med betoning på vänskap. Aktiviteten var för barn med vuxen och bjöd pyssel, sång, musik, andakt, tacomidag och gemenskap. Totalt 111 personer deltog (inklusive personal och volontärer).

Vid pingst 2021 fyllde församlingshemmet Arken 30 år. Detta skulle ha firats men firandet fick skjutas på framtiden till pingst 2022 (på grund av pandemin). Pingstdagen 2022 skedde firandet med gudstjänst där barnköerna Minior- och Juniorkören sjöng. Babyrytmiken medverkade också under dagen, kyrkorådets ordförande öppnade dagen med tal, Kerstin Andeby och Peter Wanngren sjöng och spelade. Barn och vuxna dansade och sjöng med av hjärtans lust. Även ponnyridning, trollkarl, pappersbåtar i vattenkanal och fiskdamm erbjöds. Alla bjöds på mat och fika i form av grillade hamburgare/vegg alternativt kaffe/Festis och tårta.

Gudstjänst med små och stora firades under flera tillfällen 2022. Vid dessa tillfällen medverkade Minior- och Juniorkör och/eller babyrytmiken. Vid en sådan gudstjänst inbjöds 6-åringar att få ta emot ”Barnens Bästa Bibel” (12 barn tog emot bibeln) och vid en annan gudstjänst fick döpta små barn ta emot ”Estelles bönbok” (7 barn tog emot boken). En söndag i april deltog bl a pedagoger och körledare med barnkör vid en insamlingsaktivitet för Ukraina (Folkets Hus). Församlingens körer bjöd sång, pedagoger m fl erbjöd fiskdamm. Vid 1 adventgudstjänsten och vid barnens julkrubba på julafton medverkade också barnen i barnköerna tillsammans med körledare och pedagoger.

Pedagoger från barnverksamheten har medverkat vid Trivselträffen i Skoghall. Även varit med vid utdelning av matkassar och julklappar till behövande familjer. Samt vid ”Jultrivsel” i Skoghalls församlingshem dagen innan julafton.

2.3.3 Familjecentralen

På Mörmo Gård bedriver Hammarö kommun, Region Värmland och Svenska kyrkan Hammarö församling tillsammans Familjecentralen. Där ryms barnavårdscentral, barnmorskemottagning, öppen förskola, ungdomsmottagning och fritidsgård. I huset finns även skolpsykolog och kurator från socialtjänsten. Från Hammarö församling finns en pedagog som jobbar i den öppna förskolan samt leder en babyrytmikgrupp. I styrgruppen deltar en präst tillsammans med socialchef, chef för individ- och familjeomsorg, en förskolechef, en enhetschef för barnmorskemottagningen och barnavårdscentralen samt en samordnare för huset.

Under 2022 har två frågor varit viktiga. Dels så har Region Värmland velat förhandla om avtalet kring Familjecentralen. Styrgruppen har arbetat aktivt, tillsammans med socialnämnd och kyrkoråd, med att kyrkan ska kunna vara en fortsatt avtalspart. Den andra frågan som det arbetats aktivt med är att Hammarö kommun växer och behovet av en större Familjecentral är stort. Därför har kommunen kallat styrgruppen till möten där uppgiften har varit att ta fram ritning och beslutsunderlag för en utbyggnad. Dessa frågor arbetas det vidare med under 2023.

Under året har pedagog från församlingen ansvarat för en babyrytmikgrupp på Familjecentralen. Under våren erbjöds också utomhusaktiviteter i trädgården (pandemiaktiviteter).

2.3.4 Ungdomsgrupp – Svenska Kyrkans Unga

I församlingen finns sedan många år en ungdomsverksamhet, Svenska Kyrkans Unga (SKU). Detta är en organisation som finns både på riks- och stiftsnivå med arrangemang som vänder sig till barn och unga i åldrarna 0-30. För att vara med i ungdomsverksamheten finns inget medlemskrav.

Under året har ett 10-tal ungdomar träffats varje onsdag kl 19-21.30. Tillsammans har ungdomarna spelat spel, sett på film, pysslat, lagat mat och samtalat om allt mellan himmel och jord. För ungdomarna som deltar är aktiviteten viktig. Det är ett andhål i vardagen, en mötesplats utan prestation. Under 2022 har en präst och en lärarstudent lett träffarna.

2.3.5 Konfirmation

Tonåringar som ska börja i årskurs 8 bjuds in till konfirmationsundervisning via brev och annonsering i främst digitala forum. Även funktionen ”Konfirmandsök”, vilken utvecklats av Kyrkokansliet, används. Hammarö församling erbjuder alternativen vecko- eller sommargrupp. De som väljer veckogrupp träffas 2 timmar på onsdag eller torsdag eftermiddag under höst- och vårtermin. De som väljer sommargrupp träffas tre veckor under sommarlovet samt har några förtäffar under c:a ett halvårs tid. Konfirmandundervisningen sker vanligen i församlingshemmet Arken men även kyrkorna används. Dessutom erbjuds konfirmanderna minst 4 lägerdygn, med övernattnig. Förutom de vanliga konfirmandträffarna så deltar konfirmanderna i gudstjänster. Efter nedgången under pandemin med endast 39 konfirmerade våren/sommaren 2022 så tog anmälningarna till konfirmandverksamheten ny fart under hösten. Totalt anmälde sig 106 ungdomar till konfirmationsverksamheten läsåret 2022-2023. Under hösten åkte samtliga konfirmander på lära-känna-läger. En grupp åkte till Flämslätts stiftsgård, en grupp åkte till Sandvikengården och en grupp åkte till Vadstena. Alla konfirmander kommer under våren 2023 (innan konfirmationerna 2023) att åka på ytterligare läger till Åh stiftsgård.

2.3.6 Unga ledare

I konfirmandgrupperna deltar unga ledare (faddrar). Dessa unga är före detta konfirmander. De unga ledarna erbjuds en utbildningsinsatsning som sker i samverkan med Karlstads Stift och SKU på distriktsnivå.

Utbildningen sker i tre steg. Ungdomarna får utbildning i lekmetodik, ledarskap, medmänsklighet, andaktsliv mm. De lär sig även att vara förebilder för de yngre tonåringarna.

Hammarö församling har under 2022 haft 11 unga ledare. Av de 11 ungdomarna har 6 stycken deltagit som ”steg 1” och 5 stycken som ”steg 3”.

Under 2022 har de äldsta ungdomarna, ”steg 3” deltagit i en utbildningshelg på Rättviks stiftsgård i regi av Karlstads stift. De yngre ledarna, ”steg 1” har deltagit i en första utbildningshelg hemmavid.

2.3.7 Kyrkomusik

Kyrkomusikernas uppgift i Hammarö församling består i orgel- och pianospel vid kyrkliga handlingar såsom dop, vigslar och begravning, vid gudstjänster och mässor samt vid andakter i samband med församlingens verksamhet i kyrkor, på äldreboenden och vårdinrättningar. Kyrkomusiker deltar även i delar av konfirmandundervisningen. Inför de kyrkliga handlingarna förekommer ofta övning tillsammans med solist och även träff med brudpar inför kommande vigsel. I kyrkomusikernas uppdrag ingår också att leda körer och framträda med körer. Körverksamheten har regelbundna övningar och framträdanden. Vidare ingår i kyrkomusikernas uppgifter att ansvara för instrument (orgel, piano mm) och notförråd.

I Hammarö församling finns följande körer, vilka leds av kyrkomusiker:

Viva Voce: damkör med c:a 20 deltagare.

MåBra-kören: en kör för daglediga med c:a 20 deltagare.

Nova Cantica: kör med c:a 15 deltagare som sjunger allt från gospel till svenska visor.

Skoghalls kyrkokör: 4-stämmig blandad kör med 20 deltagare.

Vox Humana: blandad kör med c:a 30 deltagare.

Miniorkören för åk 1-3 med c:a 15-20 barn samt

Juniorkören åk 4-6 med 6 deltagare.

På alla hjärtans dag, 14 februari, kunde Hammarö församling bjuda in till en "Kärlekskonsert" i Skoghalls kyrka. Sjöng och spelade gjorde församlingens tre kyrkomusiker; Maria Carlson, Berit Heinemann och Anna Karin Högberg. Församlingens personal bjöd på gott fika. Kyrkan var så gott som full denna kväll, för första gången efter pandemin.

I början av mars 2022 startade körverksamheten åter upp efter att ha varit vilande p g a pandemin. Vox Humana, Viva Voce, Minikören och Juniorkören övade åter i församlingshemmet Arken och MåBra-kören och Nova Cantica övade i Skoghalls kyrkas musiksäl.

Under våren och hösten medverkade körerna vid flera gudstjänster. I april anordnade Centrumgruppen "En dag för Ukraina" då några av församlingens körer medverkade. Lördag 3/9 hade Nova Cantica, Viva Voce och Vox Humana en kördag i Skoghalls kyrka tillsammans med sångpedagog Anna Rydberg. Under advent, vid Lucia, jul och nyår deltog församlingens kyrkomusiker och körsångare regelbundet i de olika gudstjänster, konserter och övrig verksamhet som församlingen arrangerade.

Vid flera tillfällen under året medverkade också solister i gudstjänsterna, tillsammans med kyrkomusiker.

Under året anordnades musikkvällen "Noten" under några torsdagskvällar i Hammarö kyrka. "Noten" är en musikafton med gästande musiker/sångare som ger ett program om c:a 45-60 minuter. Innan "Noten" finns också möjlighet att dricka en kopp kaffe.

Noten, med gästande artister, skedde den 17/3 (81 personer deltog), 28/4 (38 personer deltog) samt 12/5 (64 personer deltog).

Under sommaren anordnades "Musik i sommarkväll" vid 5 tillfällen. Vid dessa konserter spelar gästande musiker/sångare och det finns oftast möjlighet att dricka en kopp kaffe innan konserten. Vid fyra tillfällen hölls dessa konserter i Hammarö kyrka: 14/7 (57 deltagare), 28/7 (94 deltagare), 4/8 (31 deltagare) och 11/8 (122 deltagare). Vid ett tillfälle hölls sommarmusiken i Skoghalls kyrka, 25/8 (165 deltagare).

Under sommaren 2022 gick kyrkomusiker Anna Karin Högberg i pension. Den 1/9 började församlingens nya kyrkomusiker Johnny Larsson. Johnny leder MåBra-kören, har orgelansvar, orgelelever och lunchmusik. I övrigt ingår han i församlingens verksamhet såsom kyrkliga handlingar, gudstjänster, verksamhet i äldreboenden etc.

2.4 Diakonal verksamhet

Det diakonala arbetet i Hammarö församling bygger till stor del på mötet med den enskilda människan utifrån dennes behov. Diakoni är en medmänsklig omsorg om den andre, där hon eller han befinner sig i livet. Eller med andra ord uttryckt, praktisk teologi. Möten och samtal är en stor och betydande del av församlingens diakoni.

Under 2022 har möten skett på flera olika platser och i olika former. Många samtal har skett utomhus eller i församlingshem/kyrka. Många samtal har också förts via telefon.

2.4.1 Frivilliggruppen

Församlingens ideella, de vuxna volontärerna, ingår i Frivilliggruppen. Gruppen har 17 aktiva medlemmar. Efter att gruppen under pandemin ställts inför utmaningar så som inställda, pausade eller med kort varsel förändrade uppdrag kunde man äntligen samlas till två planeringsmöten under 2022. Ett möte hölls under vårterminen och ett under höstterminen. Vid dessa möten diskuterades och fördelades uppdrag mellan gruppens medlemmar. Volontärerna har medverkat vid ett flertal av församlingens arrangemang: Församlingshemmet Arkens försenade 30-årsfirande, två födelsedagskalas för församlingens äldre, kaffeservering under Allhelgonahelgen, serverat frukostar och luncher i Skoghalls församlingshem. Flera av de vuxna volontärerna har också varit med och delat ut julblommor, medverkat i andakter och sångstunder på äldreboenden samt representerat församlingen i kontakten med andra verksamheter och nätverk i kommunen. I december blev de vuxna volontärerna inbjudna att tillsammans med de anställda se en föreställning av "Titanic the Musical" i Karlstad.

2.4.2 Besöksgrupp

Besöksgrupper har en lång tradition i Hammarö församling. Den nuvarande besöksgruppen är en grupp vuxna volontärer som i samarbete med Röda Korset erbjuder enskilda besök till äldre eller ensamma personer som själva efterfrågat detta. I gruppen ingår sex personer som i samråd med diakon kan besöka en eller flera personer. Efter pandemin har det inte inkommit några önskemål om att få besök och gruppen har därför inte haft några möten. Besöksgruppens medlemmar har istället medverkat i arbetet att förhindra ofrivillig ensamhet och att bryta isolering genom att vara med och dela ut julblommor, arbeta med arrangemanget "Jultrivsel" i Skoghalls kyrka samt födelsedagskalas för äldre. Även besöksgruppens medlemmar inbjöds att se "Titanic the Musical" i december.

2.4.3 Björkhagsgården och Djupängens äldreboende

Året 2022 blev det äntligen möjligt för församlingen att besöka Djupängens äldreboende. I samråd med sjukvårdspersonal på boendet har en präst eller diakon erbjudits enskilda samtal eller besök varannan vecka hos de boende som så önskat. Under höstterminen kunde församlingen också hålla regelbundna andakter i samlingsalen på Djupängens äldreboende. Det planerades för ett större Luciafirande på Djupängen tillsammans med Hammarö församlings babyrytmik. Detta tvingades dock ställas in med kort varsel på grund av sjukdom bland de små barnen. Församlingen gjorde också två besök med andakt, sångstund och fika på kommunens äldreboende Vitsippan på Björkhagsgården. Under adventstid gjordes också ett besök på kommunens trygghetsboende i Lillängen. Detta samarrangerades med kommunen och det bjöds på andakt, skönsång och fika.

2.4.4 Frukost och lunch

Varje tisdag under vårterminen och höstterminen serveras frukost i Skoghalls församlingshem. Under året 2022 gjordes detta med få undantag. Sammanlagt hölls frukost med inledande morgonbön vid 30 tillfällen. Antalet besökare var 10-15 personer per tillfälle.

På torsdagar hölls lunchandakt med efterföljande måltid i Skoghalls kyrka. Lunchmusik framförd på orgel ersatte andakten vid några tillfällen under hösten. Under vår- och hösttermin blev det totalt 29 tillfällen för denna aktivitet; Torsdax. Antalet besökare låg i snitt på 20 personer.

2.4.5 Trivselträffen

Onsdag förmiddag har det varit träff för daglediga i Skoghalls församlingshem. Träffen har haft ett program med varierat innehåll utifrån både kyrkoåret, årstiderna och lokala traditioner. Under året 2022 bjöds bland annat in medarbetare från församlingen som fick presentera sig själva och sitt arbete. Vid varje tillfälle har också funnits ett inslag av fika och gemenskap då det huvudsakliga syftet med träffen är att skapa en mötesplats utanför hemmet. 10-12 personer deltog vid varje träff

under vårterminen och 12-18 personer per träff under höstterminen. Sammanlagt hölls 29 träffar under 2022.

2.4.7 Sorgegrupp

En sorgegrupps funktion är att erbjuda hjälp att bearbeta sorgen efter en nära anhörig. Att tillsammans med präst/diakon, i en grupp med andra sörjande, få möjlighet att prata om sin nya livssituation kan vara ett stöd i en svår fas av livet.

I Hammarö församling erbjuds ”Samtal om sorg” i grupp till personer som förlorat sin livspartner. Under 2022 bjöds in till denna verksamhet vid tre tillfällen (vår, sommar och höst). Totalt deltog 14 personer i sorgegruppsamtal 2022. Löpande erbjöds även enskilda samtal till personer i sorg.

2.4.8 Julklappen 2022

För andra året i rad genomförde församlingen en insamling för julklappar till barn i ekonomiskt utsatta familjer på Hammarö. Liksom 2021 beslutades att ta hjälp av församlingsborna och de lokala företagarna i det som kom att kallas ”Julklappen22”. Under parollen ”Hjälp oss att hjälpa” samlades pengar in med start i samband med första advent. Lokala företag uppmuntrades att bidra med en gåva som sedan blev lotterivinster i ett lotteri som hölls till förmån för ”Julklappen”. Stora Coop Hammarö och Ica Supermarket Skoghäll skänkte julmat som delades ut. För de behövande familjerna var det möjligt att ansöka om julmat till hushållet och en julklapp till varje barn i hushållet (under 18 år). Sammantaget fick 28 hushåll julmat och 33 barn fick en julklapp. Allt levererades från Skoghälls kyrka under en eftermiddag innan jul.

2.4.9 Jultrivsel i Skoghälls kyrka

Som ett led i att bryta isolering och motverka ofrivillig ensamhet ordnades den 23 december en eftermiddag i gemenskap – ”Jultrivsel” – i Skoghälls kyrka och församlingshem. Ett 40-tal personer samlades, bjöds på glögg, lyssnade till julevangeliet, sjöng julpsalmer och besåg julkrubban. Det serverades julmat i församlingshemmet och tillställningen avslutades med julfika och lotteri.

2.4.10 Nätverk

Den diakonala verksamheten samverkar med Hammarö kommun, Equmeniakyrkan på Hammarö, Röda Korset, Karlstad stift och grannförsamlingarna i Karlstad pastorat. Exempel på samarbete är Trivselträffar på trygghetsboendet Lillängen.

2.5 Mission

Mission är kyrkans uppdrag. Mission kan ske både lokalt och globalt. Som döpta sänds vi ut till våra medmänniskor och vi har som uppgift att sprida det glada och hoppfulla budskapet. Till den lokala missionen hör att arbeta för att behålla medlemmar, få tillbaka tidigare medlemmar och få nya medlemmar. Till den lokala missionen hör exempelvis utdelning av julblommor till kyrkotillhöriga som fyllt 80 år eller mer (Blomsterfonden) och att driva verksamhet som Sommarcafét på Hammars gård.

Den globala missionen handlar om omsorg om medmänniskan längre bort. Missionen handlar om bön, insamlingar till behövande, om kontakter med människor. Hammarö församlings Globala Gruppens uppgift är att arbeta för ACT Svenska kyrkan, Svenska kyrkan i utlandet (SKUT), Fairtrade, miljö- och flyktingfrågor samt att stödja missionär Ulf Ekängens arbete i Tanzania. Globala Gruppen bedriver upplysningsarbete om rättvis handel samt verkar för miljöfrågor. Gruppen har ett antal frivilliga personer som hjälper till vid olika tillfällen.

Under 2022 kunde gruppen återigen samlas på Arken för möten. Det var också möjligt att åter ha olika aktiviteter för information och insamling. Förutom aktiviteterna i samband med insamlingskampanjerna (fastekampanjen, julkampanjen) har Globala Gruppen också varit på Trivselträffen i Skoghall och informerat om gruppens arbete. Anordnat Afternoon Tea tillsammans med husmor i Skoghalls församlingshem. Deltagit i ACT-konferensen ”Göra Skillnad-dagarna” i Uppsala. Verkat för att tv-skärmar ska fungera i församlingshemmet Arken och Skoghalls kyrka så att filmer från ACT etc ska kunna visas i samband med kampanjer.

Globala Gruppen har ansökt om extra anslag på 50.000 kr till ACT:s katastrofarbete i Ukraina samt 25.000 kr till torkkatastrofen i östra Tanzania. Medlen till Tanzania har distribuerats via Chitegos stift och missionär Ulf Ekängen.

Globala Gruppen ger även ut en mer detaljerad verksamhetsberättelse som kan läsas av alla som är intresserade av mission och hjälparbete.

2.6 Ekumeniskt arbete

Hammarö församling har som tidigare år firat ekumeniska gudstjänster tillsammans med Lövnäskyrkan/Equemenia. De ekumeniska gudstjänsterna ägde rum på nyårsdagen och på Johannes döparens dag (söndag efter midsommardagen) båda gudstjänsterna ägde rum i Skoghalls kyrka. 2 advent firades gudstjänst i Lövnäskyrkan.

3 Övrig kyrklig verksamhet

Nedan samlas verksamheter som innehåller inslag av både mission, diakoni och undervisning.

3.1 Pilgrimsvandring

Vid något tillfälle per år brukar församlingen erbjuda möjlighet till gemensam vandring. Vandringen kan ske i Skoghall, längs med pilgrimsleden på Hammars udde eller på annan plats på ön. 2022 hölls återigen en pilgrimsvandring på Hammars udde under Kristi Himmelfärds dag med c:a 30 deltagare.

3.2 Sommarcafé på Hammars gård

Café Hammars gård är en mötesplats alldeles invid kyrkan. Verksamheten är en del av församlingens mission och diakoni. Målet med caféverksamheten är att erbjuda en plats för alla åldrar samt att vara en ingång till kyrkans gemenskap i stort. Under de 30 dagar, onsdag till söndag v 26–31, som caféet har haft öppet var det i genomsnitt 137 besökare per dag. Sommarcaféet erbjöd även år 2022 servering utomhus oavsett väder. Dock fanns möjlighet att fika inomhus under mycket regniga dagar.

I caféet har husmor arbetat inledningsvis tillsammans med en ansvarig ungdom. Ytterligare en ung person har haft hand om övergripande utearbete och 12 ferieungdomar (uppdelat på treveckorsperioder) har bakat, serverat, diskat mm.

Under 2022 ställde konstnärer från Hammarö Konstförening ut tavlor och andra konstföremål inne i Hammars gård i samband med caféts öppethållande.

3.3 Pilgrimskapellet

Den permanenta utställningen av församlingens trägravvårdar från 1800-talet hölls öppen dagligen under sommarmånaderna.

3.4 Öppen kyrka

Som en del i att vara en öppen folkkyrka har Hammarö kyrka hållit öppet dagligen under hela 2022. Vardagar har kyrkan varit öppen kl 10-16 och lördagar, söndagar och helgdagar i samband med gudstjänsterna (minst en timme innan gudstjänst). Skoghalls kyrka har hållit öppet när personal funnits på plats.

3.5 Miljöarbete

Hammarö församling har som mål att arbeta för en miljömässigt hållbar utveckling i alla verksamheter.

Under 2022 har införskaffats ett nytt batteridrivet arbetsfordon (lithiumbatterier). De gamla blydrivna golfbilarna har börjat att avvecklas allt eftersom de går sönder. En gräsklipparrobot har också införskaffats samt en batteridrivna (lithium) lådcykel. Förvaltningen har också börjat använda en batteridrivna handgräsklippare.

Utanför minneslunden anlades en rabatt med blommor som kan brukas till altarblommor. Till altarutsmäckning används sedan senare delen av 2022 sådant som naturen kan erbjuda för tillfället. Blommor köps bara in i nödfall.

Hammarö församlings kansli har tagits i bruk vilket innebär totalt färre resor för medarbetarna.

Under hösten hade förtroendevalda och personal en arbetsdag om miljö i församlingshemmet Arken. Efter denna inspirationsdag utsågs en miljögrupp, bestående av både anställda och förtroendevalda medarbetare.

3.6 Kyrka för Fairtrade

Hammarö församling är diplomerad Kyrka för Fairtrade. Församlingen medverkar på detta sätt till en mer hållbar utveckling i fattiga delar av världen. Barn och unga i Hammarö församling undervisas om Fairtrade. Fairtradeprodukter uppmärksammas och säljs i samband med en del verksamheter i församlingshemmet Arken, vid gudstjänster samt på Café Hammars gård. Fairtradeprodukter serveras också, när så är möjligt, i församlingens verksamheter.

3.7 Studiecirklar

Under våren 2022 har en Bibelstudiegrupp träffats i Skoghalls församlingshem på måndagar. Gruppen har haft 7 deltagare och träffats vid 12 tillfällen, c:a 1,5 timmer per tillfälle. I snitt har 4 personer kommit per träff. Gruppen har läst och samtalat om Jesu födelse- och barndomsberättelse (Lukasevangeliet) samt påskhändelserna. Under hösten fortsatte Bibelstudierna med träffar på måndagar i c:a 1 timme. Denna termin lästes och samtalades kring Uppenbarelseboken.

4 Krisberedskap - POSOM

POSOM står för psykisk och social omsorg vid olyckor och katastrofer. POSOM är en ideell organisation som stöttar drabbade och anhöriga med krisstöd. Hammarö församling ingår i nätverket POSOM Karlstadsregionen vilket ger möjlighet till både kunskapsinhämtning, kunskapsförmedling på hemmaplan samt stöd vid krissituationer.

5 Styrning och ledning

5.1 Styrningsfunktion – förtroendeorganisation

Hammarö församling, som organisation och verksamhet, regleras av lagstiftning, förordningar och kollektivavtal samt inomkyrkliga regelverk som Kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser, Församlingsinstruktion, medelsförvaltningspolicy och barnkonsekvensanalys.

En församlings högsta beslutande organ är kyrkofullmäktige. Hammarö församlings kyrkofullmäktige har enligt ordning sammanträtt i maj och under november månad. Kyrkorådet, församlingens styrelse, har haft 11 sammanträden under året. De tre utskotten; arbetsutskott, kyrkogårdsutskott och fastighetsutskott, har haft möten regelbundet (arbetsutskottet inför varje kyrkoråd).

År 2022 var det första verksamhetsåret i en ny mandatperiod.

5.2 Ledningsfunktion

KO (Kyrkoordningen) reglerar att kyrkoherden leder allt arbete i församlingen och är ledamot i kyrkorådet. I Hammarö församlings ledningsfunktion – ledningsgrupp – ingår förutom kyrkoherde även kyrkogårdschef och controller, vilka ansvarar för begravningsverksamhet och församlingens ekonomi.

Ledningsgruppen har haft regelbundna möten och arbetat med både strategiska frågor och den löpande verksamheten.

6 Stödjande verksamhet

Här återfinns kansli med funktionerna kyrkobokföringsassistent/kanslist, ekonomiassistent/kanslist, informatör och controller samt viss del av vaktmästeri.

6.1 Församlingsexpedition och kansli

Församlingsexpeditionens uppgift är att möta och hjälpa församlingssbor som önskar lämna minnesgåvor, boka begravningar, dop och vigslar. Kansliet är också administrativ stödfunktion till de olika verksamheterna, både till personal och förtroendevalda. Kansliet hanterar budget och bereder underlag till de förtroendevalda samt hanterar ett hundratal arrenden vad gäller avtalshantering, markfrågor, överlåtelser med mera. Vidare bereds ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning (KAE), tillståndsansökningar, planeringsunderlag inom fastighetsförvaltningen och naturvårdsfrågor.

I början av 2022 flyttade kansliet in i församlingens nya kanslihus invid Hammarö kyrka. Församlingen har nu fått ett modernt och funktionellt kanslihus med de utrymmen som behövs för administrativa uppgifter.

Trenden att kontakt med församlingen i första hand sker via telefon och mail har fortsatt efter pandemin. Inom den närmaste tiden väntas pensionsavgång bland kanslipersonalen, varför omfördelning av arbetsuppgifter pågår samt planering fortsätter för administration och service framåt.

6.2 Information

Det informativa arbetet i Hammarö församling handlar om både extern och intern kommunikation. Viktigast i all kommunikation är det personliga mötet människor emellan.

Församlingens hemsida utgör ett nav för kommunikationen. Webbsidan uppdateras regelbundet med information från Svenska kyrkan nationellt och lokalt. Webbplatsen ger en övergripande bild av verksamheten genom texter, foton och filmer.

Hammarö församling deltar i livsstilstidningen Kyrknytt (samarbete med Karlstads pastorat och Grava församling). Annonsering sker regelbundet i HammaröNytt och vid större helger och händelser i NWT och VF. Församlingen finns på Facebook och Instagram. Här görs inlägg av informatör m fl. Affischer och verksamhetsblad med info om verksamheter produceras kontinuerligt och finns på anslagstavlor utomhus samt inne i kyrkor och församlingshem.

6.3 Vaktmästeri

Vaktmästeriet tjänstgör vid gudstjänster, begravningar, dop, vigslar, konfirmationer, musikcaféer, konserter, guidningar, kyrkofullmäktige samt visningar av församlingshem. Vaktmästarna sköter bl a lokalvård, underhåll av fastigheter och egen mark vid församlingens byggnader, underhåll av textilier, inköp samt transporter mellan fastigheter i församlingen och mellan andra aktörer och församlingen.

Vaktmästarna har fortbildats inom säkerhet, brandskydd och fastigheter.

6.3.1 Församlingsverksamhetens fastigheter

Till församlingens fastigheter räknas de som inte ingår i begravningsverksamheten. Vård- och underhållsplanering (VOUP) genomförs årligen i samverkan med Karlstad stift. Alla ålagda besiktningar är gjorda. Fastighetsutskottet har under året haft regelbundna möten.

Arken: En vattenläcka drabbade köket p g a en felmontering av avloppsrör under vasken. Under v 19-22 åtgärdades skadorna och en ny golvmatta lades in och väggarna målades om.

Hammarö kyrka: Styrenheten och ventiler i släckcentralen har genomgått service och slitna delar har bytts ut. Ljudanläggningen har gått igenom och vissa delar har bytts ut.

Kanslibyggnaden: Slutbesiktning gjordes i början av 2022 och inflyttning skedde i februari. Nytt system med rullhyllor monterades in i arkivet under mars. Gardiner hängdes upp under v 34. Plantering av träd utanför kansliet gjordes v 45.

Skoghalls kyrka: Kyrkbackens östra del asfalterades. En cykelparkering anlades till vänster om huvudentrén.

Mariakapellet: Yttertaket byttes ut. Ett nytt digitalsystem för registrering av kistor och urnor installerades.

Kyrkogårdsförvaltningen: Yttre fasader och tak byttes på verkstad och lider. Portarna byttes ut mot nya elektriska. Parkeringen asfalterades på nytt. Ett nytt staket sattes upp runt förvaltningsområdet.

7 Begravningsverksamhet

All verksamhet som faller under begravningsverksamhet finansieras av begravningsavgiften som är en avgift för samtliga medborgare i Sverige. Här återfinns gravsättning och kyrkogårdsskötsel, fastigheter, maskiner och mark samt administration och ledning.

7.1 Kyrkogård med förvaltning och fastigheter

Utöver det löpande arbetet har följande projekt pågått på församlingens kyrkogårdar: På Södra kyrkogården har ytterligare en askgravlund, kv. Lönnen, öppnat under året. En robotgräsklippare har installerats i minneslund. På Västra kyrkogården har det muslimska gravkvarteret Hyacinten påbörjat att gestaltats med gångväg, sittplats, servicestation och planteringar.

Följande maskiner är inköpta under året:

1 st. hjullastare, 2 st. robotgräsklippare, 1 st. eldriven handgräsklippare, 1 st. lådcykel med elhjälpmotor, 2st eldrivna arbetsfordon.

Kyrkogårdspersonalen har under året deltagit i utbildningar både för kyrkogårdsskötsel samt några administrativa fortbildningar.

Under året har förvaltningen haft 147 gravsättningar varav 6 kistgravar, 47 urngravar, 22 gravsatta i askgravlund och 72 gravsatta i minneslund. Kyrkogårdsförvaltningen har haft drygt 500 beställda skötselåtaganden på gravplatser. Kyrkogårdsutskottet har haft 8 sammanträden under 2022.

8 Slutord

2022 blev på många sätt en glädjens år då pandemin äntligen var över. Församlingslivet startade om med verksamheter som blev välbesökta, allt eftersom. Den digitala utrustningen, som delvis blockerat användandet av bänkarna i främre delen av Hammarö kyrka, plockades undan och människor kunde åter sitta tillsammans, utan stora avstånd, i kyrkans främre del.

Från pandemiåren tog vi med oss en hel del lärdomar. Det personliga mötet är det viktigaste, i alla sammanhang. Det går fint att ses digitalt, det går bra att ringa, det är informativt att maila etc men det fysiska mötet är något extra. Att få vara i samma rum som andra människor är gott! Att få dela en upplevelse i kyrkorummet eller församlingshemmet är härligt. Att få ta en kopp kaffe och småprata en stund gör hela fiket godare.

Från åren med avstånd och smitta tar vi med oss att det kan vara bra att vara omsorgsfullt försiktig också i fortsättningen. Vi kan undvika att handhälsa på alla när vi är i kyrkan. Det går fint att hälsa på andra sätt. Vi kan bjuda på kyrkfika ute vid större sammankomster. Och vi kan fråga människor om de vill träffas ute eller inne, när vi gör upp tid för ett möte.

Ge oss din blick för dolda möjligheter, ge fantasi att finna nya medel, Gud i din tjänst för fred och bröd åt alla. Gud, gör oss kloka! (Psalm 288 v 3. Text: F. Kaan, B. G. Hallqvist).

Regina Piscator
Kyrkoherde

Svenska kyrkan
HAMMARÖ FÖRSAMLING